

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 51Csp/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122459186
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Perďochová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:6122459186.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Perďochovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, proti žalovanému: A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/X, E. - F., o zaplatenie 1.993,99 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobou doručенou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 03.11.2022 sa pôvodný žalobca VÚB, a.s. domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.993,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.993,99 Eur od 15.10.2022 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že je právny nástupca spoločnosti VÚB Leasing, a. s., z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti. Táto skutočnosť je uvedená vo výpise z OR OS Bratislava I, oddiel: Sa, vl. č. 341/B. Dňa 25.8.2018 žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120186881 na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému celkovú sumu 6.351,-Eur pri ročnej úrokovej sadzbe 19,10 %, na zakúpenie osobného motorového vozidla AUDI A4 Avant za podmienok uvedených v zmluve o úvere a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú inkorporované v zmluve o úvere č. 120186881. Žalovaný sa zaviazal predmet financovania splácať v pravidelných mesačných splátkach po dobu 60 mesiacov v sume 158,73 Eur, pričom dátum prvej splátky bol dohodnutý na deň 09.09.2018. Súčasťou zmluvy o úvere č. 120186881 je splátkový kalendár a Zmluva o zriadení záložného práva k hnuťelnej veci č. 120186881, ktorou bolo zriadené záložné právo v prospech záložného veriteľa na záloh – motorové vozidlo AUDI A4 Avant. Žalovaný nerešpektoval dohodnuté podmienky splácania a neuhradil splátky riadne a včas čím porušil Všeobecné obchodné podmienky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120186881. Na základe tejto skutočnosti žalobca v zmysle VOP – Doba trvania zmluvy a spôsoby jej ukončenia, zánik záväzku klienta pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru listom zo dňa 27.06.2020. Vo vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.06.2020 bolo žalovanému umožnené v lehote 30 dní odo dňa registrácie začatia výkonu záložného práva v Notárskom centrálnom registri záložných práv uhradiť dlžnú čiastku, čo však žalovaný nevyužil. Žalobca pristúpil k realizácii výkonu záložného práva predajom zálohu na dražbe. Listom zo dňa 13.08.2020 – Oznámenie o realizácii výkonu záložného práva predajom zálohu na dražbe Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 120186881 bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vo výške 1993,99 Eur. V zmysle listu boli vyúčtované náklady spojené s realizáciou dražby MOV vo výške 840,41 Eur. Do dnešného dňa žalovaný neuhradil dlžnú sumu. Listom zo dňa 13.09.2022 – Predžalobná výzva bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej sumy. Do dňa podania žaloby žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu

predstavuje sumu 1993,99 Eur s prísl., ktorý pozostáva: - zo sumy 13.374,94 Eur (stĺpec „splátky“ v prehľade splátok a úhrad), pričom súčasťou tejto sumy sú aj nasledovné položky: náklady spojené s odobratím motorového vozidla vo výške 228 Eur; náklady spojené s odťahom vozidla vo výške 180 Eur; náklady spojené s realizáciou dražby vo výške 840,41 Eur; náklady na registráciu výkonu záložného práva vo výške 29,52 Eur. Úhrady spolu vo výške 11.380,95 Eur. Z vyššie uvedenej sumy 13.374,94 Eur boli odpočítané úhrady vo výške 11.380,95 Eur = 1.993,99 Eur

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci dňa 21.11.2022 platobný rozkaz sp. zn. 12Up/1507/2022, ktorým žalobe vyhovel v celom rozsahu.

4. Vzhľadom na to, že platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovanému a žalobca navrhoval pokračovať v konaní na príslušnom súde, bola vec postúpená dňa 17.04.2023 Okresnému súdu Žilina.

5. Na návrh žalobcu doručený súdu dňa 07.07.2023 súd uznesením č. k. 51Csp/16/2023-53 zo dňa 14.07.2023 pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že do konania na miesto doterajšieho žalobcu vstúpi Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava.

6. Uznesením č. k. 51Csp/16/2023-55 zo dňa 14.07.2023 súd rozhodol, že nepriberá do konania občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTEBITEĽOV.

7. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Žaloba mu bola doručovaná postupom podľa § 116 ods. 2 CSP oznámením na úradnej tabuli súdu (č. I. 70 spisu) po vykonaní úkonov potrebných na zistenie jeho pobytu v zmysle § 116 ods.1 CSP (č. I. 62-69 spisu).

8. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 27.06.2024, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Žalobca a jeho právny zástupca svoju neúčast' ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 18.06.2024 a súhlasili, aby súd rozhodol bez ich účasti. Žalovaný sa na pojednávanie neustanovil, svoju neúčast' neospravedlnil a o odročenie pojednávania nežiadal.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Dňa 25.08.2018 bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere „QuatroCar“ č. 120186881 (čl. 11- 15 spisu), medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou VÚB Leasing, a.s. ako veriteľom, spoločnosťou AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s., ako predávajúcim - sprostredkovateľom a žalovaným ako klientom, na základe ktorej žalovaný kúpil predmet financovania – osobné motorové vozidlo AUDI A4 Avant 2.0 TDI a žiadal, aby právnym predchodcom žalobcu, VÚB Leasing, a.s., poskytnutý spotrebiteľský úver v časti doplatok kúpnej ceny predmetu financovania poukázal na účet sprostredkovateľa spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s., a právny predchodca žalobcu, spoločnosť VÚB Leasing, a.s., sa zaviazal uhradiť poskytnutý úver v časti doplatok kúpnej ceny predmetu financovania a cenu predmetu financovania, motorového vozidla na účet sprostredkovateľa AUTOCENTRUM AAA AUTO a. s.. Žalovanému teda bol poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver vo výške 6.351,-Eur na kúpu osobného ojazdeného motorového vozidla AUDI A4 Avant 2.0 TDI za podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú inkorporované v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný sa zaviazal predmet financovania splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 158,73 Eur, s ročnou úrokovou sadzbou 19,10 % p.a., s RPMN vo výške 19,10%, priemernou RPMN vo výške 14,64%, termínom konečnej splatnosti 09.08.2023, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 9.523,80 Eur, odplatom 20,87 %, s najvyššou prípustnou výškou odplaty 20,88%. Súčasťou Zmluvy bol splátkový kalendár.

11. Dňa 25.08.2018 bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako záložným veriteľom a žalovaným ako záložcom aj ako dlžníkom uzavretá Zmluva o zriadení záložného práva k hnutelnej veci č. 120186881 (čl. 16-17 spisu), ktorou bolo zriadené záložné právo k predmetu financovania - motorové vozidlo AUDI A4 Avant 2.0 TDI v prospech právneho predchodcu žalobcu ako záložného veriteľa.

12. Listom označeným ako „Oznámenie o vyhlásení splatnosti úveru“ zo dňa 27.06.2020 (čl. 10 spisu) žalobca oznámil žalovanému, že nakoľko v stanovenej lehote v predchádzajúcej výzve žalovaný

neuhradil dlžné splátky riadne a včas a došlo k začatiu výkonu záložného práva, dlh z úverovej zmluvy č. 120186881 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Dlžná čiastka ku dňu 27.06.2020 je vo výške 6.153,58 eur, ktorú žalobca položkovite rozpisal v priloženom vyúčtovaní, ktorá suma bude ponížená o výťažok z predaja predmetu zálohu. Žalobca v tomto oznámení vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 6.153,58 Eur v lehote do 30 dní, ktorá lehota začala plynúť dňom registrácie začatia výkonu záložného práva v Notárskom centrálnom registri záložných práv. Tiež bol upozornený, že v prípade včasnej úhrady mu bude predmet zálohu vrátený a záložné právo vymazané a s motorovým vozidlom bude môcť voľne nakladať.

13. Z Oznámenia o realizácii výkonu záložného práva predajom zálohu na dražbe zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120186881 zo dňa 13.08.2020 súd zistil, že spoločnosť QuatroCar oznámila žalovanému ukončenie realizácie výkonu záložného práva v súlade so Zmluvou o zriadení záložného práva k hnutelnej veci č. 120186881 a Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 120186881 vydražením predmetu zmluvy. Vydražiteľ oznámil žalovanému, že dňa 31.07.2020 došlo k vydraženiu predmetu financovania motorového osobného vozidla zn. AUDI A4 Avant 2.0 TDI a výťažok z dražby vozidla predstavuje sumu 5.000,-Eur a náklady spojené s realizáciou dražby motorového vozidla, vrátane odmeny dražobnej spoločnosti predstavujú sumu 840,41Eur. Zároveň bol upozornený žalovaný, že po realizácii výkonu predmetného záložného práva došlo k navýšeniu dlžnej sumy vo výške 6.153,58 Eur vyplývajúcej z predčasného ukončenia zmluvy o faktúru č. 12018688102 v sume 840,41 Eur za odmenu dražobníka a účelne vynaložené náklady na materiálne a organizačné zabezpečenie prípravy a priebehu Dražby a ponížená o výťažok dražby vo výške 5.000,-Eur spolu nedoplatok, ktorý evidoval žalobca bol vo výške 1.993,99 Eur, ktorú sumu bol žalovaný vyzvaný, aby uhradil na účet uvedený v tomto oznámení, a to v lehote do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia. Súčasťou tohto oznámenia bola faktúra č. 12018688102 zo dňa 03.08.2020 (č. l. 18-19 spisu).

14. Z výpisu „Prehľad úhrad“ žalovaného k Zmluve č. 120186881, vyplýva, že žalovaný uhradil v rôznych nepravidelných splátkach sumu celkovo 6.380,95 Eur vrátane akontácie vo výške 4.000,-Eur. Suma 5.000,-Eur bola priradená k účtu ako výťažok z dražby. Žalovaný uhradil poslednú splátku dňa 18.11.2019 (čl. 21 spisu).

15. Žalobca predložil tabuľku z inachením ODŤAH MOV: jún 20, z ktorej tabuľky vyplýva, že k zmluve č. 1201866881 eviduje odťah zo dňa 20.06.20 v sume 150,-Eur (č. l. 22 spisu).

16. „Predžalobnou výzvou“ zo dňa 13.09.2022 (čl. 20 spisu) právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie evidovaného nedoplatku vo výške 1.993,99 Eur v lehote do 3 dní od doručenia tejto výzvy s upozornením, že márnym uplynutím lehoty bude žalobca pohľadávku vymáhať súdnou cestou.

17. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd danú vec posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 497 z. č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 písm. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZSU“) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c)

týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 2 písm. a) ZSU, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) ZSU, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 8 z. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových

vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom..

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca si uplatňoval nárok vzniknutý mu zo spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a dlžníkom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania.

19. Keďže súd ustálil, že uzatvorená zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na právny vzťah ňou založený ustanovenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, a to zákon č. 129/2010 Z. z. účinný v čase uzavretia zmluvy, ako aj Občiansky zákonník.

20. Z dôvodu, že žalobca sa domáhal zaplataenia žalovanej sumy pre nesplnenie povinnosti žalovaného plniť svoj dlh vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, v dôsledku čoho úver jeho právny predchodca zosplatnil, súd prioritne skúmal, či v danom prípade boli splnené podmienky pre zosplatenie celého zvyšku dlhu.

21. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Možnosť predčasne zosplatiť spotrebiteľský úver v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka je upravená v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že pre platné zosplatenie spotrebiteľského úveru je potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených podmienok, v opačnom prípade je dané zosplatenie úveru neplatným právnym úkonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Na uplatnenie práva zosplatiť spotrebiteľský úver je potrebné splniť stanovené podmienky, a to: a) ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, b) dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), c) uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a d) upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Účelom právnej úpravy podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je zamedziť „zosplatiť“ záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár dní) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Vo vzťahu k vyššie uvedenému je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie tzv. lex specialis k ustanoveniu § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom sa stali zročnými aj ďalšie splátky.

22. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre platné zosplatenie úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu, ako aj z predloženého Oznámenia o vyhlásení splatnosti úveru zo dňa 27.06.2020 súd zistil, že žalobca netvrdil ani nepreukázal, že by pred vyhlásením splatnosti celého úveru žalovaného vyzval na úhradu dlžných splátok a upozornil ho na možnosť zosplatenia v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že akúkoľvek výzvu pred zosplatením žalovanému doručoval, nepredložil tak ani samotnú výzvu, ani žiadne doručky. Žalobca nepredložil žiadnu výzvu ani doručku z ktorých by vyplynulo

splnenie podmienok vyplývajúcich z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda, že žalovaného upozornil na možnosť zosplatnenia a vyzval ho na úhradu dlžných splátok, ani to, že žalovanému bola do sféry jeho dispozície vôbec výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka doručovaná. Navyše žalobca ani nepreukázal, že by jeho predchodca žalovanému doručoval aj samotné Oznámenie o vyhlásení splatnosti úveru.

23. Pre platné zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné nielen vyhotovenie a doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale aj doručenie úkonu, ktorým došlo k zosplatneniu úveru.

24. V tomto smere súd zdôrazňuje, že sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou nemôže byť.

25. Podľa uznesenia ÚS SR sp. zn. I. ÚS 246/2019 z 11.6.2019: „Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“ Splnenie zákonných podmienok pre zosplatnenie úveru nebolo v preskúmanom prípade riadne tvrdené a potom ani riadne preukázané. Za takejto procesnej situácie potom ani pasivita žalovaného nemôže mať za následok aplikáciu ustanovenia § 151 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, resp. povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek v žalobe uplatnený nárok. Skutkové tvrdenie žalobcu o splnení podmienok v tomto súdnom konaní uplatnené nebolo, preto nemohlo dôjsť ani k jeho popretiu, ani k jeho potvrdeniu zo strany žalovaného, preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. V danom prípade totiž žalovaný nemohol poprieť skutkové tvrdenie žalobcu, ktoré sa neuskutočnilo, v konaní nebolo realizované.

26. Vo väzbe na všetky skutočnosti vyššie uvedené súd uzavrel, že zosplatnenie vykonané dňa 27.06.2020 je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na nesplnenie podmienok podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom.

27. Keďže súd dospel k záveru o neplatnosti zosplatnenia úveru, nebol splnený ani zákonný predpoklad pre platné postúpenie pohľadávky banky, na žalobcu. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky predloženej žalobcom vyplýva, že predmetom zmluvy, ako vyplýva z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, bola pohľadávka zo zmluvy voči žalovanému, pričom pri postúpení pohľadávky sa vychádzalo zo skutočnosti, že došlo k zosplatneniu úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Oznámenie banky o postúpení pohľadávky samo osebe nekonvaliduje neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok, preto samotné oznámenie banky nezakladá vecnú legitimitáciu žalobcu.

28. Keďže súd konštatoval, že vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru je neplatné a k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 20.06.2023, teda skôr ako nastala konečná splatnosť úveru (v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený termín konečnej splatnosti 09.08.2023), je potrebné konštatovať, že v čase postúpenia išlo o tzv. „živý úver“. Súd preto konštatuje zároveň aj neplatnosť postúpenia pohľadávky zo Všeobecnej úverovej banky, a.s. na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o.. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť, keďže jej postúpenie je objektívne neprípustné, t. j. zakázané, potom jej následné postúpenie inému subjektu je v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení pohľadávok, ale aj navonok voči dlžníkovi. Súd poukazuje na § 528 ods. 2 OZ, podľa ktorého je postupca povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky. Žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že ku dňu postúpenia pohľadávky bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru s predpokladanými účinkami. Žalobca ani nepreukázal, že by na neho boli postúpené len splatné splátky úveru alebo že

by k postúpenie pohľadávky došlo až po zániku zmluvy. Žalobca teda nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v uvedenej výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovanými nebol v čase postúpenia pohľadávky ukončený.

29. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/234/2018 je konštatované, že: „Je absolútne nemysliteľné a nelogické a v konečnom dôsledku aj priečiace sa Zákona o bankách, ak by banky postupovali „živé úvery“ na akýkoľvek iný subjekt, ktorý nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky SR.“

30. V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo 162/2020- R 6/2022).

31. Záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie platí, aj keď pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu, vznikla pôvodne medzi VÚB Leasing, a.s. ako nebankovým subjektom a žalovaným. Zlúčením tohto nebankového subjektu z VÚB a. s. ku dňu 01. 01. 2022 sa majiteľom pohľadávky voči žalovanému stala banka. Pokiaľ banka, ktorá takto nadobudla pohľadávku mienila ďalej postúpiť túto pohľadávku voči žalovanému, podliehala režimu zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, aj ustanoveniu § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. s možnosťou postúpenia pohľadávky len v prípade splatnosti takejto pohľadávky. Skutočnosť, že pôvodne došlo k vzniku právneho vzťahu medzi žalovaným a nebankovým subjektom je irelevantná vo vzťahu k nevyhnutnosti aplikácie uvedených právnych predpisov (obdobne rozhodnutie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24. 02. 2022). Zároveň súd poznamenáva, že nielen v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale aj podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 môže byť spôsobilým predmetom postúpenia iba taká pohľadávka banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo jej časť, ktorá je už splatná, čo znamená, že predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky je konečná splatnosť alebo účinné zosplatenie úveru.

32. Pokiaľ teda postupca VÚB banka, a.s. postúpil predmetnú pohľadávku z úveru, postupoval v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. a s ust. § 17 ods. 1 z. č. 129/2010 Z. z. , z ktorého dôvodu je postúpenie pohľadávky uplatnenej v konaní v nadväznosti na ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať ex offa.

33. Vzhľadom na uvedené súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní zamietol.

34. Súd považuje za dôležité uviesť, že hoci napriek vyššie uvedeným skutočnostiam o neplatnom postúpení pohľadávky z pôvodného žalobcu na terajšieho žalobcu, bola súdom v priebehu konania prípustená zmena strany sporu na strane žalobcu uznesením č. k. 51Csp/16/2023-53 zo dňa 14.07.2023, inštitút zmeny strany sporu je procesným inštitútom, pri ktorom sa súd zaoberá splnením podmienok len podľa § 80 CSP, a teda rozhoduje na návrh oprávneného subjektu s tým, že musí byť preukázaný súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu, a že nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Jedná sa teda o splnenie formálnych podmienok, pričom otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené, skutočne existujú a skutočne prešli na iný subjekt, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej, a nie pri skúmaní procesného nástupníctva. Súd teda nemá v rámci rozhodnutia o zmene hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.07.2018, sp. zn. 3Obo/2/2018).

35. Vzhľadom na záver súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu a zamietnutie žaloby považoval súd za nadbytočné zaoberať sa preskúmaním samotnej spotrebiteľskej zmluvy s ohľadom či má všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. a teda pokiaľ by tomu tak nebolo, či by sa predmetná zmluva považovala za bezúročnú a bezpoplatkovú, keďže nedostatok aktívnej legitímácie je prioritným dôvodom na to, aby súd žalobu zamietol.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v celom rozsahu neúspešný v konaní, žalovaný by preto mal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Súd však po preskúmaní obsahu spisu zistil, že žalovanému v priebehu konania žiadne trovy nevznikli, pričom v konaní nebol ani právne zastúpený a žiadne trovy si ani neuplatnil, preto súd rozhodol tak, že mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie NS SR z 26.10.2016 sp. zn. 6Cdo/544/2015, podľa ktorého ak úspešnej strane sporu alebo strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania neprizná. Na základe uvedených skutočností preto súd žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.